

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проектами

ЗАТВЕРДЖУЮ
професор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. *С.В.Г.*

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№32916102019

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ
підготовки магістрів

спеціальності 292 "міжнародні економічні відносини"

освітньо-професійної програми "міжнародні економічні відносини"

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «**Міжнародні банківські операції**» підготовки **магістрів**, галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 292 **міжнародні економічні відносини**, за освітньо-професійною програмою **міжнародні економічні відносини**.

Розробник: Сищук А. А., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами, к. е. н., доцент

Рецензент: Тоцька О.Л., доцент кафедри менеджменту економічного факультету СНУ імені Лесі Українки, к. е. н., доцент.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

протокол № 4 від 10 2019 р.

Завідувач кафедри:

Бояр А. О..

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин

протокол № 4 від 10 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Романюк Н. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 29 Міжнародні відносини. Спеціальність 292 міжнародні економічні відносини. Освітньо-професійна програма міжнародні економічні відносини. Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів: 120/4		Рік навчання - 5
		Семестр - 9-й
		Лекції - 20 год.
		Практичні (семінарські) - 14 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота - 78 год.
	Консультації – 7 год.	
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Змістом навчальної дисципліни «Міжнародні банківські операції» є вивчення сутнісних ознак міжнародної банківської системи, змісту та особливостей міжнародних банківських операцій, форм та інструментів їх реалізації; характеристика банківських операцій; дослідження особливостей міжнародного ринку банківських послуг; визначення ролі України у міжнародній банківській системі.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

сутнісних характеристиках міжнародної банківської системи та міжнародних банківських операцій, міжнародної банківської діяльності, особливостей міжнародних платіжно-розрахункових операцій, ролі міжнародних банківських операцій у зовнішньоекономічній діяльності України, використання для практичних цілей даних міжнародної банківської статистики та банківської статистики України.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Міжнародна банківська система і банківські операції.
2. Міжнародний менеджмент банківської діяльності.

Змістовий модуль 1. Міжнародна банківська система і банківські операції.

Тема 1. Міжнародна банківська система.

Зміст та суб'єкти міжнародної банківської системи. Роль транснаціональних банків у міжнародній банківській системі. Міжнародний банкінг. Роль комерційних банків у міжнародній банківській системі. Структура міжнародного банкінгу. Міжнародне банківське співробітництво та його основні напрями. Банківські установи за кордоном. Міжнародний роздрібний та оптовий банківський бізнес. НТР у міжнародних банківських операціях.

Тема 2. Класифікація міжнародних банківських операцій та послуг.

Основи класифікації банківських операцій та послуг. Критерії та види банківських операцій та послуг. Пасивні банківські операції та їх характеристика. Критерії та види пасивних банківських операцій. Активні банківські операції та їх характеристика. Зміст і особливості банківських послуг. Класифікація банківських послуг.

Тема 3. Безготівкові розрахунки у міжнародних банківських операціях.

Зміст та особливості безготівкових розрахунків. Критерії класифікації та види безготівкових розрахунків. Принципи організації безготівкових розрахунків. Основні способи платежу у системі безготівкових розрахунків. Сучасні розрахунково-платіжні системи та їх особливості. Основні форми платіжних інструментів та форми міжнародних розрахунків. Схеми документообороту у міжнародних розрахунках. Міжбанківські міжнародні розрахунки та особливості їх організації. Кореспондентські відносини. Системи міжбанківських телекомунікацій.

Змістовий модуль 2. Міжнародний менеджмент банківської діяльності.

Тема 4. Банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.

Суть, значення та загальна характеристика валютних операцій банку. Валютна ліцензія. Неторгівельні операції банків у іноземній валюті. Характеристика основних форм міжнародних розрахунків. Умови та порядок

здійснення міжнародних розрахунків за експортно-імпортними операціями. Відкрита валютна позиція банку та методика її розрахунку.

Тема 5. Аналіз активів і пасивів банку.

Інформаційне забезпечення фінансово-економічного аналізу банків. Склад балансової звітності банку згідно із законодавством України. Щоденні, щомісячні, квартальні та річні звіти. Форми звітності. Активи та зобов'язання у балансовому звіті.

Тема 6. Маркетинг міжнародних банківських операцій.

Роль маркетингу у функціонуванні банку. Суб'єкти та об'єкти банківського маркетингу. Процес розробки стратегії банківського маркетингу. Стратегічне планування у банківському маркетингу. Механізм реалізації стратегії банківського маркетингу.

Тема 7. Фінансовий менеджмент міжнародних операцій банку.

Основи банківського менеджменту, його загальні та специфічні цілі. Механізм банківського менеджменту та його структура. Принципи організації банківського менеджменту. Організаційна структура банку. Функції та елементи фінансового менеджменту банку. Методи управління активами і пасивами банку. Управління банківськими ризиками.

Структура навчальної дисципліни подана у таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	лек.	сем.	сам. роб.	конс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Міжнародна банківська система і банківські операції.					
Тема 1. Міжнародна банківська система.	11	4	2	6	1
Тема 2. Класифікація міжнародних банківських операцій та послуг.	15	2	2	10	1
Тема 3. Безготівкові розрахунки у міжнародних банківських операціях.	19	2	2	12	1
Разом за змістовим модулем 1	45	8	6	28	3
Змістовий модуль 2. Міжнародний менеджмент банківської діяльності.					
Тема 4. Банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	17	2	2	12	1

Тема 5. Аналіз активів і пасивів банку у міжнародних банківських операціях.	17	2	2	12	1
Тема 6. Маркетинг міжнародних банківських операцій.	19	4	2	12	1
Тема 7. Фінансовий менеджмент міжнародних операцій банку.	21	4	2	14	1
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	74	12	8	50	4
Усього годин	119	20	14	78	7

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

з/п	Тема	Кількість годин
	Еволюція міжнародних банківських операцій в умовах фінансової глобалізації.	6
	Міжнародний роздрібний та оптовий банківський бізнес.	6
	Зміст і особливості сучасних банківських послуг.	6
	Схеми документообороту у міжнародних розрахунках.	6
	Процеси інтернаціоналізації ринків кредитних ресурсів.	6
	Міжбанківські міжнародні розрахунки та особливості їх організації.	6
	Процентний арбітраж.	6
	Умови та порядок здійснення міжнародних розрахунків за експортно-імпортними операціями.	6
	Склад балансової звітності банку згідно із законодавством України.	6
	Стратегічне планування у міжнародному банківському маркетингу.	6
	Механізм міжнародного банківського менеджменту та його структура.	6
	Криза світової заборгованості та її вирішення.	6
	Проблеми участі банків України у міжнародних банківських операціях.	6
	Разом	78

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)							Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2		
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	30	
4	6	6	6	6	6	6			

Критерії оцінювання

Оцінка студента складається шляхом сумування балів за: відповіді на семінарських заняттях та підсумкового тесту (МКР). За виступи на семінарах студент може набрати в сумі 40 балів за семестр. Розподіл балів наведено в таблиці. Підсумкове тестування здійснюється у вигляді написання двох модульних контрольних робіт, кожна з яких оцінюється у 30 балів.

Студенти, що отримали менше 75 балів за підсумками поточного навчання, або за бажанням підвищити рейтинг складають іспит. При цьому бали за МКР анулюються. Максимальна кількість балів за іспит – 60.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

1. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Банківська справа: Навчальний посібник. – Львів: "Новий Світ - 2000", 2010.
2. Владичин У. В. Банківське кредитування: Навчальний посібник /За ред. д-ра екон. наук, проф. С. К. Реверчука. - К.: Атіка, 2008.
3. Гальчинський А. С. Теорія грошей: Навч. посіб.– К.: Основи, 1996.
4. Гроші та кредит: Підручник: - 3 – є вид., перероб. і доп. / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. В. Пудовкіна та ін. ; За заг. ред. М. І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002.
5. Епіфанов А. О., Маслак Н. Г., Сало І. В. Операції комерційних банків: Навч. посіб. — Суми: Університетська книга, 2007. — 523 с.
6. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 7 грудня 2000 р. № 2121-III (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5—6. — Ст. 30.
7. Закон України "Про Національний банк України" від 20 травня 1999 р. № 679-XIV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 29. — Ст. 238.
8. Заруба О. Д. Фінансовий менеджмент у банках: Навч. посіб. — К.: Т-во "Знання"; КОО, 1997. — 172 с.
9. Капран В. 7., Кривченко М, С, Коваленко О. К. та ін. Банківські операції: Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 208 с.
10. Кириченко О., Гіленко І., Ятченко А. Банківський менеджмент: Навч. посіб. для ВНЗ. — К.: Основи, 1999. — 671 с.
11. Михайловська І. М., Ларіонова К. Л. Гроші та кредит: Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ - 2000, 2010.
12. Примастка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2004. — 468 с.
13. Прокопенко 7. Ф., Гопін В. І., Соляр В. В. та ін. Основи банківської справи: Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 410 с
14. Романова М. , Устюгова М. В. Основи банківської справи: Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2007. — 168 с.
15. Сало І. В., Криклій О. А. Фінансовий менеджмент банку: Навч. посіб. — Суми: Університетська книга, 2007. — 314 с.
16. Снігурська Л. 77. Банківські операції і послуги: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2006. — 456 с.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Зміст та суб'єкти міжнародної банківської системи.
2. Роль транснаціональних банків у міжнародній банківській системі.
3. Міжнародний банкінг.
4. Роль комерційних банків у міжнародній банківській системі.
5. Структура міжнародного банкінгу.
6. Міжнародне банківське співробітництво та його основні напрями.
7. Банківські установи за кордоном.
8. Міжнародний роздрібний та оптовий банківський бізнес.
9. Основи класифікації банківських операцій та послуг.
10. Критерії та види банківських операцій та послуг.
11. Пасивні банківські операції та їх характеристика. Критерії та види пасивних банківських операцій.
12. Активні банківські операції та їх характеристика.
13. Зміст і особливості банківських послуг.
14. Класифікація банківських послуг.
15. Зміст та особливості безготівкових розрахунків. Критерії класифікації та види безготівкових розрахунків.
16. Принципи організації безготівкових розрахунків.
17. Основні способи платежу у системі безготівкових розрахунків.
18. Основні форми платіжних інструментів та форми міжнародних розрахунків.
19. Схеми документообороту у міжнародних розрахунках.
20. Міжбанківські міжнародні розрахунки та особливості їх організації.
21. Кореспондентські відносини.
22. Системи міжбанківських телекомунікацій.
23. Суть, значення та загальна характеристика валютних операцій банку.
24. Валютна ліцензія.
25. Неторгівельні операції банків у іноземній валюті.
26. Характеристика основних форм міжнародних розрахунків.
27. Умови та порядок здійснення міжнародних розрахунків за експортно-імпортними операціями.
28. Відкрита валютна позиція банку та методика її розрахунку.
29. Інформаційне забезпечення фінансово-економічного аналізу міжнародної діяльності банків.
30. Склад балансової звітності банку згідно із законодавством України.
31. Щоденні, щомісячні, квартальні та річні звіти. Форми звітності.
32. Активи та зобов'язання про міжнародні операції у балансовому звіті.
33. Роль маркетингу у міжнародних операціях банку.
34. Суб'єкти та об'єкти міжнародного банківського маркетингу.

- 35.Процес розробки стратегії міжнародного банківського маркетингу.
- 36.Стратегічне планування у міжнародному банківському маркетингу.
- 37.Механізм реалізації стратегії міжнародного банківського маркетингу.
- 38.Основи міжнародного банківського менеджменту, його загальні та специфічні цілі.
- 39.Механізм міжнародного банківського менеджменту та його структура.
- 40.Принципи організації міжнародного банківського менеджменту.
41. Організаційна структура банку.
- 42.Функції та елементи міжнародного фінансового менеджменту банку.
- 43.Методи управління активами і пасивами банку за міжнародними операціями.
- 44.Управління банківськими ризиками у міжнародних банківських операціях.